

BİR BAKIŞTA

Bir bakışta 2023 yılı 4. sayı

Değerli meslektaşlarımız,

Dergimizin bu sayısında, ilgiyle okuyup yararlanacağınızı umduğumuz, güncel 8 özgün araştırma makalesi, 1 derleme ve 2 olgu sunumu yer almaktadır.

Sarkoidoz, etiyojisi bilinmeyen, kazeifiye olmayan granülomların varlığı ile karakterize sistemik bir hastalıktır. Sarkoidoz tanısı genellikle semptom görülmemesi veya semptomların değişken olması nedeniyle karmaşıktır. Sarkoidoza bağlı granümatöz enflamasyon tüm oküler yapıları tutabilir, bu da en önemli komplikasyonlardan biri olan ve prevalansı %13 ila %79 arasında değişen oküler sarkoidoz ile sonuçlanabilir. Eroğul ve ark.'nın sarkoidoza bağlı gözyaşı filmi ve oküler yüzey değişikliklerini, başta konjonktival impresyon sitolojisi (İS) olmak üzere subjektif ve objektif tanı testleri kullanarak değerlendirmeyi ve sonuçları sağlıklı bireylerle karşılaştırmayı amaçladıkları çalışmada, oküler tutulumu olmayan 57 sarkoidoz hastasının (Grup 1) 57 sağ gözü ile benzer demografik özelliklere sahip 33 sağlıklı bireyin (Grup 2) 33 sağ gözünden elde edilen klinik veriler değerlendirilmiş, sarkoidoz hastalarında Nelson derecelendirme sistemine göre konjonktival İS skorlarının yüksek olmasının yanı sıra Schirmer I testi, gözyaşı kırılma zamanı ve Oküler Yüzey Hastalık İndeksi ile değerlendirilen kuru göz yüzdelerinin de anlamlı olarak yüksek olduğu gösterilmiştir (Bakınız sayfa 200-205).

Serdarov ve ark.'nın, keratokonuslu (KK) hastalarda hibrit kontakt lenslerin (HKL) uygulama özelliklerini, klinik performansını ve hasta memnuniyetini değerlendirmeyi amaçlayan çalışmaya, KK tanısıyla HKL reçete edilen 68 hastanın (35 kadın, 33 erkek) 110 gözü dahil edilmiş, hastaların dosyalarından kornea topografi parametreleri, camla en iyi düzeltilmiş görme keskinliği (EİDGK), HKL deneme sayısı, reçete edilen HKL temel eğrisi ve HKL ile EİDGK kaydedilmiş, ayrıca hastalara elektronik posta veya WhatsApp yoluyla kontakt lens memnuniyet anketi gönderilmiştir. Reçete edilen HKL temel eğri değerlerinin topografik Km değerine oldukça yakın bulunduğu, hastaların çoğunda ilk veya ikinci denemede başarılı uygulama yapıldığı ve genel memnuniyetin orta-iyi düzeyde olduğu saptanmıştır (Bakınız sayfa 206-212).

Ultrason biyomikroskopi (UBM) ön segment, pars plana ve periferik retinanın mikroskobik düzeyde görüntülenmesini sağlayan yüksek frekanslı B-mod ultrasonudur. Biyomikroskobik olarak görüntülenemeyen iris arka yüzü, arka kamara, siliyer cisim, zonüller ve tüm bu oluşumların birbirleriyle olan ilişkileri UBM ile detaylı bir şekilde görüntülenir. Biçer ve Hoşal tarafından 917 hastanın 1256 gözüne ait UBM kayıtları geriye dönük olarak incelenmiş, UBM'nin sıklıkla glokom hastalarında, özellikle plato iris varlığını araştırmak için kullanıldığı, ikinci sıklıkta iris ve siliyer cisim kitlelerinin değerlendirildiği, kornea, konjonktiva ve lens patolojilerinin UBM ile değerlendirilmesinin ise ön segment-optik koherens tomografinin (OKT) kullanıma girmesinden sonra belirgin şekilde azaldığı gözlenmiştir. UBM'nin, ön segment hastalıklarının patofizyolojisinin anlaşılmasında, klinik olarak değerlendirilmesinde, cerrahi tedavinin planlanmasında ve sonuçların incelenmesinde kullanılabileceğine vurgu yapılmıştır (Bakınız sayfa 213-217).

Abedifar ve ark.'nın İran'da foliküler konjonktivitli hastalarda *Chlamydia trachomatis* serotiplerinin dağılımını belirlemek amaçlı çalışmalarında, semptomatik erişkinlerden alınan toplam 68 konjonktival örnekte *C. trachomatis* pozitifliği polimeraz zincir reaksiyonu (PCR) analizi ile çalışılmış, foliküler konjonktivitli hastaların 38'inde (%55,9) *C. trachomatis* saptanırken, genç yaş gruplarında *C. trachomatis* prevalansı daha yüksek bulunmuş, hastaların 26'sında (%38,2) idrar yolu enfeksiyonu öyküsünün olduğuna dikkat çekilmiştir. Konjonktiva örneklerinde moleküler genotipleme kullanılarak dört farklı serotip tanımlanmış, en yaygın serotip E iken bunu G, I ve F'nin izlediği tespit edilmiştir (Bakınız sayfa 218-221).

Pentacam HR Scheimpflug ön segment görüntüleme sistemi kullanılarak pupil boyutunun lens ve kornea dansitesi ölçümlerini nasıl etkilediğinin objektif olarak araştırıldığı Bahar ve Kaya'ya ait kesitsel ve karşılaştırmalı çalışmada, 32 katılımcının sağ gözüne ait kornea ve lentiküler optik dansitometriler, kornea hacmi, ön segment hacmi ve ön kamara derinlik ölçümleri pupilla orta ve tam dilate iken alınmış, pupil çapının artmasıyla lens dansimetri değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı, kornea yoğunluğu ölçümlerinin ise minimal düzeyde arttığı gösterilmiştir. Pupil çapının dansimetri ölçümleri üzerindeki potansiyel yanıltıcı etkisinin çekimlerde standardizasyon ihtiyacını artırdığına dikkat çekilmiştir (Bakınız sayfa 222-225).

TÜRK OFTALMOLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF OPHTHALMOLOGY

TJO

www.ofthalmoloji.org

BİR BAKIŞTA

Acar ve ark.'nın, oküler tutulumu olan kedi tırmağı hastalığının (KTH) klinik özelliklerini, görüntüleme bulgularını ve tedavi yaklaşımlarını değerlendirdikleri, 19 hastanın 23 gözünü içeren çalışma ülkemizde bildirilen en geniş olgu serisidir. Yazarlar, hastalığın klasik nöroretinit ve maküla yıldız görünümünün dışında, izole optik disk ödemi, retinal arter dal tıkanıklığı ve retinal infiltrasyonlara da neden olabildiğini, bu bulgularla başvuran hastalarda KTH'nin ayırıcı tanıda akla gelmesi, kedi teması öyküsünün sorgulanması ve Bartonella serolojisinin araştırılması gerektiğine vurgu yapmaktadır (Bakınız sayfa 226-233).

Miyelinli retina sinir lifi (MRSL), şekil olarak retina sinir lifi tabakasının dağılımına karşılık gelen gri-beyaz çizgili yamalar olarak ortaya çıkan gelişimsel bir anomalidir. Sarıgül Sezenöz ve ark.'nın, tek taraflı MRSL ve yüksek miyopi sendromu olan hastaların maküler görüntüleme özelliklerini araştırdıkları çalışmalarında, 6 hasta ve 13 miyopik kontrol hastasına spektral domain OKT (SD-OKT), SD artırılmış derinlik görüntüleme (EDI) OKT ve OKT anjiyografi (OKTA) görüntüleme teknikleri uygulanmış ve miyelinli gözlerde arka vitreus dekolmanı insidansının belirgin şekilde arttığı, tüm hastaların normal foveal kontür, maküler yapı ve daha yüksek asirkülarite indeksi dışında normal OKTA özelliklerine sahip oldukları gösterilmiştir (Bakınız sayfa 234-240).

Karamert ve ark.'nın, prematüre retinopatisi (ROP) olan hastalarda şaşılık ile ilişkili faktörlerin ve şaşılıkla maküler ektopi arasındaki ilişkinin araştırılmasını hedefledikleri çalışmalarında, 206 ROP olgusu, Grup 1, spontan regresyon izlenen hastalar (n=45); Grup 2, lazer tedavisi alan hastalar (n=70) ve Grup 3, cerrahi tedavi uygulanan hastalar (n=91) olarak gruplandırılmış, anizometri, ambliyopi, nistagmus, maküler ektopi ve görme kaybına sebep olan retinal patolojilerin görülme sıklıklarının Grup 3'te daha fazla olduğu, ROP hastalarında maküler ektopi, retinal patolojiler ve ambliyopinin şaşılık gelişiminde en güçlü risk faktörleri olduğu ve disk-fovea mesafesinin ekzotropik hastaların çoğunluğunda yüksek olduğu sonuçlarına varılmıştır (Bakınız sayfa 241-246).

Psödoeksfolyasyon sendromu (PES), daha yüksek körlük riski ve tanı anında daha yüksek göz içi basıncı (GİB) ile ilişkili olan ve primer açık açılı glokom ile karşılaştırıldığında daha geniş GİB dalgalanma aralığı olan açık açılı glokomun en yaygın nedenlerinden biridir. Bu hastalarda glokom gelişme riski normal popülasyona göre on kat daha fazladır. Yüksel ve Yılmaz Tuğan, bu sayımızdaki derlemelerinde, psödoeksfolyasyon glokomunun klinik özellikleri, tedavisi ve sistemik bulgularına ait tüm güncel bilgileri okuyuculara aktarmaktadır (Bakınız sayfa 247-256).

Şimşek ve ark., fakoemülsifikasyon ve göz içi lens implantasyonu ile kombine Kahook Çift Bıçak gonyotomi sonrası gelişen siklodyaliz kleffine bağlı görme azalması ve hipotoni saptanan, siklodyaliz kleffinin 3 seans argon laser fotokoagülasyon ile kapatıldığı primer açık açılı glokomlu bir olguyu sunarak, postoperatif hipotonisi olan gözlerde siklodyaliz kleffi bulunabileceğine ve küçük klefflerde argon laser fotokoagülasyonun etkin bir yöntem olduğuna dikkat çekmişlerdir (Bakınız sayfa 257-260).

Köksaldı ve ark., koroidal malign melanom nedeniyle tek seans 21 Gy CyberKnife stereotaktik radyoterapi (SRT) uygulanan, tedaviden 11 ay sonra CyberKnife SRT'nin neden olduğu tümör nekrozu ile ilişkili olan tek taraflı çoklu geçici beyaz nokta sendromu (MEWDS) benzeri reaksiyon gelişen ve 2 kez intravitreal deksametazon implant uygulaması ile tedavi edilen bir olguyu sunarak, radyasyon tedavilerini takiben MEWDS benzeri reaksiyon gelişebileceğine işaret etmişlerdir (Bakınız sayfa 261-265).

Bu yılın dördüncü sayısındaki makalelerin ilginizi çekip, hekimlik pratiğinizde yol gösterici olacağını umuyoruz.

Saygı ve sevgilerimizle,

Editöryel Kurul Adına
Dr. Özlem Yıldırım